

«نام آوران»؛ دستاورد بزرگ و مهم اکتشافی صنعت نفت ایران

رضا میر محرابی، شرکت ملی نفت ایران

رئیس جمهوری، ۱۹ آبان امسال در جمع مردم یزد خبری را اعلام کرد که بلافاصله با بازتاب وسیع در رسانه‌ها همراه شد. رسانه‌های مطرح بین‌المللی مانند آسوشیتدپرس، رویترز، بلومبرگ، دویچه‌وله، الجزیره، بی بی سی و... به سرعت این خبر را در ابعاد وسیع منعکس کردند.

حسن روحانی در جمع مردم یزد گفت: «خبر خوش من این است که کارکنان شرکت ملی نفت ایران پس از چند سال تلاش به‌ویژه از سال ۹۵ تا کنون، به یک میدان جدید نفتی بزرگ با ۵۳ میلیارد بشکه نفت درجا دست یافته‌اند که من این خبر را به محضر ملت ایران اعلام می‌کنم. این هدیه کوچک دولت و شرکت ملی نفت ایران و وزارت نفت به ملت بزرگ ایران است. این یک میدان نفتی بزرگ است که از بستان آغاز می‌شود تا نزدیک امیدیه و ۲۴۰۰ کیلومتر مربع وسعت این میدان نفتی است؛ این لایه نفتی ۸۰ متر ضخامت دارد و نفت درجای آن ۵۳ میلیارد بشکه است که این نشان دهنده این است کشور ثروتمندی داریم. تنها یک درصد افزایش ضریب بازیافت از این میدان نفتی، ۳۲ میلیارد دلار بر درآمدهای کشور می‌افزاید. اگر ضریب بازیافت از این میدان نفتی ۱۰ درصد باشد، این به معنای ۳۲۰ هزار میلیارد درآمد است و چنانچه ضریب بیشتر باشد درآمد بیشتری نیز به‌دست می‌آوریم؛ بنابراین باید با علم، دانش و فناوری روز، رفاه و آسایش مردم را افزایش دهیم و

با این روش راه و مسیر درست آینده را روشن سازیم.» درست یک روز بعد وزیر نفت در جمع رسانه‌ها جزئیات بیشتری از این مخزن کشف شده ارائه کرد. زنگنه نام این مخزن نفتی را «نام آوران» معرفی کرد و گفت: «اسم این مخزن به پاس خدمات همه افرادی که در گوشه و کنار کشور به خدمت می‌پردازند، به‌ویژه کارکنان مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران که نام آوران گمنام صنعت نفت هستند، «نام آوران» گذاشته شد.

این میدان بعد از لایه آسماری میدان گچساران (با ۵۴ میلیارد بشکه ذخیره نفت درجا)، دومین مخزن نفتی بزرگ کشف‌شده در ایران است. زنگنه افزود: عملیات اکتشاف این میدان با پیشرفته‌ترین روش‌های اکتشافی به عنوان یک اکتشاف فناورانه و کار جدید اکتشافی با سه حلقه چاه از سال ۹۵ آغاز شد و با توجه به اینکه حدود ۳۱

میلیارد بشکه اکتشاف‌های پیشین بوده است، حدود ۲۲ میلیارد بشکه به ذخایر نفت درجای کشور و ۲۰۲ میلیارد بشکه به ذخایر نفت قابل برداشت کشور افزوده می‌شود.

وزیر نفت با اشاره به اینکه تاکنون از این مخزن ۵۳ میلیارد بشکه نفت درجا کشف شده است که احتمال گسترش این میدان به سمت جنوب غربی و جنوب شرقی وجود دارد، اظهار کرد: «با هر یک درصد بهبود ضریب بازیافت از این ۵۳ میلیارد بشکه نفت، ۵۳۰ میلیون بشکه نفت حاصل می‌شود که با قیمت کنونی، ۳۲ میلیارد دلار ثروت به کشور اضافه می‌شود؛ بنابراین باید همه اهتمام خود را در بحث توسعه فناوری و تحقیقات و پژوهش و فناوری در بخش بالادست نفت متوجه افزایش ضریب بازیافت کنیم.» مطالعه احتمال وجود نفت در حد فاصل میدان‌های نفتی منصوری، آب تیمور،

سوسنگرد، جفیر و سپهر در جنوب غربی شهر اهواز و در دو سوی رودخانه کارون در اواخر سال ۱۳۹۵ شروع شد و با حفاری چاه‌های اکتشافی آرمان (در شرق میدان دارخوین)، منصوری غربی (در حد فاصل میادین منصوری و آب تیمور) و سپهر شرقی (در شرق میدان سپهر) و استفاده از اطلاعات چاه تحدیدی آب تیمور-۵۳، در نیمه سال ۱۳۹۸ وجود نفت در گستره وسیع و یکپارچه بین این میدان‌ها محرز شد. حجم نفت در جای مخزن نام‌آوران در میدان‌های یاد شده، حدود ۳۱.۳ میلیارد بشکه اعلام کشف شده بود که پس از مطالعات اخیر و انجام موفقیت‌آمیز فعالیت‌های حفاری اکتشافی، بر اساس آخرین نقشه‌های به‌روز شده از این میدان‌ها و محدوده بین این میدان‌ها، حجم نفت در جای این مخزن به ۵۳.۳ میلیارد بشکه افزایش پیدا کرد.

سید صالح هندی، مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران نیز این گونه از کشف این میدان نفتی یاد کرد: «ضرورت مطالعه یکپارچه به جای تمرکز بر یک منطقه، مدیریت اکتشاف را بر آن داشت که پروژه بزرگ لرزه‌نگاری سپهر را در دشت آبادان تعریف کند. با اجرای این پروژه لرزه‌نگاری که بسیار هم کارساز بود، این ایده شکل گرفت که ممکن است بین میدان‌های قدیمی که وجود دارند و قبلاً کشف شده‌اند، باز هم نفت وجود داشته باشد. داده‌های کسب شده از ۴ حلقه چاه حفاری شده با داده‌های حاصل از اجرای پروژه‌های لرزه‌نگاری به عنوان یک عنصر یکپارچه ساز و همچنین انجام اقدامات شبیه‌سازی و مدل‌سازی، نشان داد که یک مخزن بزرگ یا از نظر زمین‌شناسی

نفت قابل استحصال دقیقاً جایگزین شده است و اما در بخش گاز وضعیت بسیار مطلوب بوده به طوری که مجموع گاز کشف شده، ۸ برابر گاز تولید شده بوده است.»

در پایان این مراسم با حضور وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران از اطلس اکتشافات مخازن نفت و گاز که شامل تمام کشفیات منابع هیدروکربنی بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران است، رونمایی شد. مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت در این باره گفت: «این اطلس که مروری است بر اکتشافات منابع هیدروکربوری در ایران، در بردارنده موقعیت، سال کشف، حجم ذخایر، حجم مخزن و مشخصات فنی میدان‌های نفتی و گازی است که بسیار دقیق و متناسب با استانداردهای زمین‌شناسی به ۲ زبان فارسی و انگلیسی تهیه شده است.» ■

یک لایه بزرگ به نام ایلام در این منطقه با حجم عظیمی از نفت وجود دارد.»

وی افزود: «دامنه فعالیت‌های اکتشافی مخزن نفتی نام‌آوران در سه جبهه شمالی، شرقی و جنوبی ادامه دارد که پیش‌بینی می‌شود با حفاری حداقل ۴ حلقه چاه اکتشافی- تحدیدی دیگر، مقدار قابل توجهی به حجم نفت در جای این مخزن افزوده شود.» هندی با اشاره به اینکه در ۴۰ سال بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، ۷۳ میدان کشف شده که از میان آنها ۳۶ میدان نفتی، ۳۷ میدان گازی و در مجموع ۲۶ میدان مرزی و مشترک بوده است، گفت: «ایران طی سال‌های ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۵، رتبه نخست اکتشافات نفت و گاز را در دنیا داشته که با اکتشافات جدید انتظار می‌رود این رکورد، تکرار شود. همچنین مجموع نفت تولید شده در طول این ۴۰ سال با کشف